

Diagnóza F: Média vytváří absurdní obrázek duševně nemocných

SchizofrenieFoto: [Stock Exchange](#)

Z nedávného výzkumu Národního ústavu duševního zdraví vyšlo (zjednodušeně řečeno) mj. to, že Češi duševně nemocné osoby stigmatizují mnohonásobně víc než Angličani. Nechtějí s nimi nebo v jejich blízkosti bydlet, pracovat a ani se s nimi přátelit. Ale není to a priori o tom, že bychom byli tak strašně nesnášenliví.

Zčásti za to může zřejmě historický kontext, kdy několik generací Čechů vyrostlo v prostředí, v němž „duševně nemocní lidé nejsou, a když jsou, je třeba je někam schovat, zavřít, aby nekazili obrázek naší krásné socialistické vlasti“. Zčásti za to může nedostatek informací o duševních nemocech a o tom, že jsou to nemoci jako každé jiné. Důsledkem toho se často liší přístup lidí k nemocným – zatímco člověka s rakovinou tak nějak automaticky politují, u nemocného s depresí či úzkostí jim častěji přijde na mysl, jestli to náhodou tento člověk „trochu nepřehání“, popř. že je „trochu líný, moc se věcem poddává, a kdyby se trochu snažil a zapojil vůli, určitě by to zvládl“.

Sociolog Petr WinklerFoto: [Matěj Schneider](#)

Za třetí významný faktor považuje jeden z autorů výzkumu, **sociolog Petr Winkler** i fakt, že obrázek duševně nemocného, ke kterému se dotazovaní ve výzkumu vztahovali, se v Česku a v Anglii diametrálně liší. Angličani tak nějak rozumí tomu, že duševně nemocný je i člověk, který má „jenom“ depresi. Obrázek duševně nemocného člověka, který vytváří některá česká (a bohužel notně sledovaná) média, zobrazuje duševně nemocného jako společnosti nebezpečného šílence, u něhož nevíte dne ani hodiny, kdy povraždí celé své nevinné okolí. Názorně to ukazuje

například typický titulek „Schizofrenik přepadl člověka v parku“. Je stejně absurdní jako smyšlený titulek „Člověk s rakovinou (rýmou, zánětem spojivek aj., doplňte dle libosti) přepadl někoho v parku“. Ani u jednoho z nich není možné s jistotou říct, do jaké míry nemoc pachatele souvisela s jeho činem. A s trochou fantazie může souviset ve všech případech.

Příliš mnoho lidí v české společnosti stále ještě vnímá duševně nemocného člověka jako hrozbu, jako někoho, komu je třeba se vyhnout, koho by bylo nejlepší exkomunikovat na okraj na společnosti. A kudy z toho ven? Jedním z východisek by podle Winklera mohlo být vnímání duševního stavu jako kontinua. Po něm se pohybujeme a někdy je nám lépe (to je stav, který lze označit jako duševní zdraví) a někdy je nám hůř (což by mohlo být duševní nemocí). Někdy se duševní nemoc cyklicky vrací, někdy je jednorázovou záležitostí, někdy je to trvalejší stav. Pokud ale máme dostatek informací (a to je základ všeho), není nutné podléhat mýtům, fámám a stereotypům.

Rozhovor s Petrem Winklerem si můžete poslechnout tady.

http://www.rozhlaz.cz/radiowave/diagnozaf/_zprava/diagnoza-f-media-vytvari-absurdni-obrazek-dusevne-nemocnych--1362193

Zdroj: Radio Wave